

Nr 810

av herr Björk i Gävle m. fl.
om hälsovarning på cigarettförpackningar.

Frågan om införande av lagstadgad skyldighet att förse cigarettförpackning med någon form av varningstext har debatterats i Sverige i olika sammanhang under senare år. Diskussioner härom har förekommit bl. a. i riksdagen, Nordiska rådet, varudeklarationsnämnden samt inom ramen för konsumentombudsmannens verksamhet.

Andra länder

Varningstexter om hälsoriskerna med tobaksrökning förekommer på tobaksförpackning i följande länder: Canada, Costa Rica, England, Island, Japan, Kongo, Peru och USA. I England förses cigarettpaketerna med hälsovarning på grundval av en frivillig överenskommelse mellan regering och cigarettfabrikerna. I övriga länder föreligger lagstadgad skyldighet om påförande av varningstext. I Australien kommer hälsovarningstexten på cigarettpaketerna att införas i början av detta år. Skyldighet att märka cigarettpaket med varningstext förväntas inom kort bli påbjuden också i Norge. Ett lagförslag härom granskas för närvarande av stortinget. Varningstexten i de olika länderna är formulerade på ganska lika sätt. Varianterna finns från mildare uppmaningar till försiktighet till skarpare varningar med påtalan av preciserad skadeverkning av rökning. Några exempel på varningstexter är följande:

"Kan vara skadligt för hälsan" (Peru).

"Ej bra att röka för mycket" (Japan).

"Hälsorisen ökar med dagskonsumtion, undvik halsbloss" (Canada).

"Försiktighet, cigarettrökning kan förorsaka lungcancer och hjärtsjukdomar" (Island).

"Varning från regeringen, rökningen kan förstöra din hälsa" (England).

"Varning, medicinalstyrelsechefen har fastställt att cigarettrökning är skadligt för hälsan" (USA).

En tidigare varningstext i USA har formulerats på ett mildare sätt: "Försiktighet, cigarettrökning kan vara riskabelt för hälsan."

Riksdagen

Ett stort antal motioner och interpellationer och enkla frågor angående hälsoriskerna med rökning har förekommit i riksdagen sedan mitten av 1950-talet.

Nordiska rådet

Frågan om hälsovarningstext och varudeklaration på tobaksförpackningar har uppmärksammats också i Nordiska rådet. Ett förslag om nordiskt förbud mot tobaksreklamen väcktes åren 1957 och 1971. Förslaget berörde också frågan om varningstexter. Yttranden över förslaget inhämtades i Sverige från socialstyrelsen, marknadsrådet, konsumentombudsmannen, Sveriges köpmannaförbund, Svenska tobaksmonopolet, Sveriges marknadsförbund och Nationalföreningen för upplysning om tobakens skadeverkningar. Efter förslag från Nordiska rådets juridiska utskott antog rådet 1972 en rekommendation om förbud mot tobaksreklam och intensifierad upplysningsverksamhet om tobakens skadeverkningar. Finland som utsågs till koordinerande land för rekommendation har under 1972 föreslagit att de nordiska regeringarna skulle tillsätta en gemensam arbetsgrupp för närmare utredning av de frågeställningar som är aktuella. Bl. a. skulle då också frågorna om varningstexter tas upp.

Varudeklarationsnämnden

Införande av varningstext på tobaksförpackning har diskuterats också inom en projektgrupp som nyligen har tillkallats av varudeklarationsnämnden. I denna grupp har man framfört ett preliminärt förslag angående varudeklaration på tobaksförpackningar. Förslaget går ut på att man på tobaksförpackning bör redovisa inte bara produktens egenskaper, tjärhalt etc., utan också ge en direkt varning om hälsoriskerna med rökning.

Konsumentombudsmannen

Frågan om varningstext på cigarettförpackningar kommer att behandlas också av marknadsrådet på begäran av konsumentombudsmannen. Konsumentombudsmannen har tagit upp frågan i samband med ett ärende angående viss märkesförpackning. I en skrivelse till marknadsrådet har KO i detta sammanhang hemställt att rådet skall fastslå att upplysningsplikt beträffande tobaksrökningens skadeverkningar följer av bestämmelserna i marknadsföringslagen angående otill-

börlig marknadsföring. Denna upplysningsplikt skulle i första hand knytas till cigarrettförpackningarna.

Enligt vår mening bör marknadsföringslagen utformas så, att det klart framgår att en upplysningsplikt föreligger i fråga om tobaksrökningens skadeverkningar. Upplysningsplikten bör i första hand knytas till cigarrettförpackningarna men bör även kunna utsträckas till andra reklambärare.

Med stöd av vad som anförts hemställes

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag till lagstiftning om upplysningsplikt om tobakens skadeverkningar.

Stockholm den 25 januari 1973

GUNNAR BJÖRK (c)

i Gävle

ARNE FRANSSON (c)

GÖSTA ANDERSSON (c)

i Nybro

ANNA ELIASSON (c)

OLOF JOHANSSON (c)

i Stockholm

MARTIN OLSSON (c)

i Sundsvall